

Publication/Creation

1957

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/arymsmwb>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

& ingressum est. Officium huius est ouum excoquere, & calore suo ita indurare, vt putamen consequatur, num verò hic prolficium galli semen ouo impartiat, me latet, vteri ceruix satis longa crassaq; est. Haftenus de ouorū origine et absoluta perfectione, nunc verò de pullatione, siue foetura. Animaduertendum hic, quod pulli gallinacei, vt et aliarum auium, pro propria natura, ratione temporis, regionis, incubationis assiduitate, tardius maturiusue efformentur. Columella inquit diebus quibus animantur oua, & in speciem volucrum conformantur, ter septenis opus est gallinaceo generi. Aristoteles inquit: aestate gallinae duodeuigesimo die foetum excludunt, hyeme aliquando 25.

Equidem anno 1564. mense Mayo Bononiae, instigante me Philosophiae ordinariae professore excellentissimo, viro vt variarum scientiarum artiumq; sic Philosophiae, & in primis verò naturalis partis scientia eximio, Doctore Vlysse Aldruando, promotore et praeceptore meo perpetua obseruantia colendo, & alijs doctoribus studiosisq; cohortantibus, mandauit duas Gallinas glocientes, siue ad incubationem proclives seligi, earumq; singulis 23. oua subijci; atq; istis comitantibus, singulis diebus vnum, quo haec duo praecipue cerneremus, nimirum originem venarum, atq; quid primò in animali gignebatur, aperui.

In primi diei ouo vidi luteum consequutum circulum album, non admodum magnum, in cuius medio eiusdem coloris punctum siue orbiculum, ex circulo fluebant duo germi, quorum alter crassior & longior altero existerat, vitellus fluidior, atq; recentis oui luteum.

Secundo die vidi duas tenuissimas pelliculas, ceu membranas, quarum altera putamini immediate adhæsit, altera aliquantisper à putamine dissita substantiam oui inuoluebat, in cacumine enim spatium exiguum fuit vacuum. Vitellus elatus erat ad cacumen, vt Aristoteles inquit tertio die fieri. Vitelli media pars candidior reliqua parte cernebatur, in medio conspexi quid semini simile, punctus & circulus inuenti sunt, sub membrana inuolvente oui substantiam, atq; fibris quibusdam sanguineis aspersi, album vt vitellus aliquanto liquidior solito, substantia alba vitro similis, quam vulgus semen galli existimat, aliquanto durior extitit.

Tertio die in albumine nulla fuit deprehensa mutatio, at punctus, siue globulus sanguineus in vitello ante inuentus, iam in albumine potius repertus, manifestè pulsabat, fundebatq; vnum vengramum, vt ex colore iudicare quiuimus, qui in duos scissus, multos emisit ramusculos, qui circuli modo pulsantem punctum ambiere, hi ramusculi suffulciebantur membrana tenuissima, quæ tum munere, tum substantia secundinam exprimebat. Tres itaq; hic repertæ sunt membranae, quarum prima putamini ascribitur, secunda oui vniuersæ substantiæ, tertia secundinæ.

Quarto die pertudi ouum ab obtusiori parte, & primò occurrit spatium adeo vacuum, vt articulum digiti priorem facillè admiserit. album instar aquæ, ob tenuitatem difflebat, globulus & reliqua maiora reperta sunt, pulsabat autem globulus, vasa minimè. ab altero latere globuli tres sibi mutuo coniuncti, colore translucidi, vitro simili reperti, ab altero latere duo rami, siue vasa arterijs non dissimilia extitere, quæ tamen non pulsabant. Albumine effuso in conspectum prodijt vitellus satis liquidus, & hinc inde sanguine quoquo modo conspersus.

Quinto die deprehendimus secundam membranam totius oui substantiam ambientem, & multis venis perfusam, ita à putaminis membrana liberam et validam, vt absq; offensione cum oui substantia extrahi potuerit, aperta hac membrana, globulum sanguineum pulsantemq; vidi profundius solito subsidisse. sumpsi vtriusq; gallinae quinti diei ouum, & in altero apparuit tantū globulus pulsans adhuc informis, sanguine vtcunq; circumfusus cum suis venis, vt ante dictum est, globuli à latere existentes colore tendebant ad nigrum habebantq; in medio minores adhuc globulos, qui coniuncti cerebrum quoquo modo representarunt, tertius globulus, non nisi in magnitudine mutatus fuit. In albumine visæ sunt partes dissimiles, quarum quædam tenues ad candorē accedentes, quædam crassiores. Vitellus facillime cum albumine confundebatur. In altero ouo manifestè caput pulli apparuit pro ratione corporis maximum, & in eo vtrinq; à lateribus vnus oculus subniger, qui in medio perlucidus conspiciebatur, in medio oculorum tertius globulus. à capite dependebat reliquum corpus oblongum, non longè à capite cor vel orbiculus pulsans situs, vnde & venæ visæ sunt primam ducere originem, nullum hic potui deprehendere hepatis vestigium, ita interna erant confusa.

Sexto die præter reliqua, quæ omnia fuere maiora, vidimus ab obtusiori parte post membranarum siue pellicularum primò albumen, hærebat enim luteum in fundo, in albumine pullus viuus animatus, & omnibus suis partibus adumbratus fluctuabat, caput pro ratione corporis